SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 28. julija 2011 *

V zadevi C-554/09,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberlandesgericht Stuttgart (Nemčija) z odločbo z dne 17. decembra 2009, ki je prispela na Sodišče 31. decembra 2009, v okviru postopka o prekršku zoper

Andreasa Michaela Seegerja,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, predsednik senata, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet, E. Levits, sodniki, in M. Berger (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,
sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: nemščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za A. M. Seegerja H.-J. Rieder, odvetnik,

– za vlado Združenega kraljestva S. Hathaway, zastopnik,

– za Evropsko komisijo N. Yerrell in F. W. Bulst, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom in spremembi uredb Sveta (EGS) št. 3821/85 in (ES) št. 2135/98 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 (UL L 102, str. 1).

2 Predlog je bil vložen v okviru postopka o prekršku zoper A. M. Seegerja zaradi kršitve določb členov 3(1), prvi stavek, in 15(7) Uredbe Sveta (EGS) 3821/85 z dne 20. decembra 1985 o tahografu (nadzorni napravi) v cestnem prometu (UL L 370, str. 8), kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 561/2006 (v nadaljevanju: Uredba št. 3821/85).

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člen 3 Uredbe št. 3821/85 določa:

„1. Tahograf (nadzorna naprava) se vgradi in uporablja v vozilih, ki so registrirana v državi članici in se uporabljajo za prevoz oseb ali blaga po cesti, razen v vozilih iz člena 3 Uredbe (ES) št. 561/2006. […]

2. Države članice lahko vozila, ki so navedena v členu 13(1) in (3) Uredbe (ES) št. 561/2006, izvzamejo iz uporabe te uredbe.

[…]“

4 Člen 15(7) Uredbe št. 3821/85 določa:

„7. (a) Če voznik vozi vozilo, ki je opremljeno s tahografom v skladu s Prilogo I, mora voznik na zahtevo inšpektorja predložiti:

(i) tahografske vložke za tekoči teden in tiste, ki jih je voznik uporabljal v predhodnih 15 dneh;

[…]

Vendar pa po 1. januarju 2008 časovna obdobja iz (i) in (iii) pokrivajo tekoči dan in predhodnih 28 dni.

[…]“

5 Člen 1 Uredbe št. 561/2006 določa:

„Ta uredba določa pravila o času vožnje, odmorih in času počitka za voznike, ki opravljajo prevoz blaga in potnikov po cesti, za uskladitev pogojev konkurence med vrstami prevoza v notranjem prometu, zlasti glede na cestni sektor, ter za izboljšanje pogojev dela in varnosti v cestnem prometu. Cilj določb te uredbe je tudi pospeševati boljše spremljanje in prakso izvrševanja držav članic ter boljšo delovno prakso v sektorju cestnega prevoza.“

6 Člen 2(1) Uredbe št. 561/2006 določa:

„1. Ta uredba se uporablja za prevoz po cesti:

(a) blaga, kjer največja dovoljena masa vozil, skupaj s kakršnim koli priklopnikom ali polpriklopnikom, presega 3,5 tone; ali

(b) potnikov […]“

7 Člen 3 Uredbe št. 561/2006 določa:

„Ta uredba se ne uporablja za prevoz po cesti z:

[…]

(h) vozili ali kombinacijami vozil z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 7,5 ton in se uporabljajo za nekomercialni prevoz blaga;

[…]“

8 Člen 13(1) Uredbe št. 561/2006 določa:

„Če to ne posega v cilje iz člena 1, lahko vsaka država članica na svojem ozemlju ali s soglasjem zadevnih držav na ozemlju drugih držav članic odobri izjeme od členov 5 do 9 in dovoli te izjeme, če so izpolnjeni posamezni pogoji, ki se uporabljajo za prevoz:

[…]

(d) z vozili ali kombinacijami vozil z največjo dovoljeno maso […], ki ne presega 7,5 tone in ki jih uporabljajo:

[…]

– za prevoz materiala, opreme ali strojev za voznikovo uporabo pri njegovem delu.

Ta vozila se lahko uporabljajo samo v območju s polmerom 50 km od kraja, v katerem je podjetje, če vožnja z vozilom ni glavna voznikova dejavnost;

[…]“

Nacionalno pravo

9 Člen 8 zakona o voznem osebju motornih vozil in tramvajev (Fahrpersonalgesetz) v različici z dne 19. februarja 1987 (BGBl. 1987 I, str. 640), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 6. julija 2007 (BGBl. 2007 I, str. 1270, v nadaljevanju: FPG), določa:

„(1) Prekršek stori, kdor naklepno ali iz malomarnosti:

1. kot podjetnik […]

2. kot voznik […]

   (a) krši podzakonski predpis […]

   (b) krši Uredbo […] (EGS) št. 3821/85 […]

   […]

3. kot imetnik vozila […]

(2) Prekršek je mogoče v primerih iz odstavka 1, točki 1 in 3, kaznovati z globo do 15.000 EUR, v ostalih primerih pa do 5000 EUR."

10 Člen 18 uredbe o izvajanju FPG (Fahrpersonalverordnung) z dne 27. junija 2005 (BGBl. 2005 I, str. 182), kakor je bila spremenjena z uredbo z dne 22. januarja 2008 (BGBl. 2008 I, str. 54, v nadaljevanju: FPV), določa:

„(1) Na podlagi člena 13(1) Uredbe (ES) št. 561/2006 in člena 3(2) Uredbe (EGS) št. 3821/85 se na področju veljavnosti [FPG] členi od 5 do 9 Uredbe (ES) št. 561/2006 in Uredba (EGS) št. 3821/85 ne uporabljajo za te kategorije vozil:

[…]

4. vozila ali kombinacije vozil z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 7,5 tone, ki se na območju s polmerom 50 km od kraja, v katerem je podjetje, uporabljajo

[…]

(b) za prevoz materiala, opreme ali strojev, ki jih voznik uporablja za opravljanje svoje poklicne dejavnosti, na primer vozila, kjer ima vsako vozilo posebej za ta namen določeno opremo, ki služijo kot prodajna vozila na javnih tržnicah ali za potujočo trgovino,

pod pogojem, da vožnja vozila ni glavna voznikova dejavnost.

[…]“

11 Člen 23 FPV določa:

„(1) Prekršek v smislu člena 8(1), točka 1(b), [FPG] stori, kdor kot podjetnik […]

(2) Prekršek v smislu člena 8(1), točka 2(b), [FPG] stori, kdor kot voznik krši Uredbo (EGS) št. 3821/85 s tem, da naklepno ali iz malomarnosti:

1. v nasprotju s prvim delom prvega stavka člena 3(1) ne uporabi tahografa,

[…]

11. v nasprotju s členom 15(7)(a) ali (b) ne predloži ali ne predloži pravočasno tahografskega vložka, voznikove kartice, izpisov ali ročnih zapisov,

[…]“

Postopek o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

12 A. M. Seeger je lastnik trgovine z vinom in pijačo v Stuttgartu (Nemčija), ki svojim strankam dostavlja na dom. Povprečno enkrat na teden dostavlja približno od 30 do 40 strankam na območju s polmerom od 10 do največ 15 kilometrov. Za te dostave ima A. M. Seeger zaposlenega enega delavca.

13 A. M. Seeger je 3. marca 2008 vozil svoj tovornjak z največjo dovoljeno maso 7,49 ton na območju občine Esslingen am Neckar (Nemčija), približno 15 kilometrov od Stuttgarta, pri čemer ni uporabljal tahografa, ki je bil vgrajen na podlagi Uredbe št. 3821/85. A. M. Seeger ni vstavil tahografskega vložka in uradni osebi, ki ga je ustavila, tudi ni mogel predložiti tahografskih vložkov za predhodnih 28 dni.

14 Vozilo A. M. Seegerja je vsebovalo prazno embalažo, in sicer prazne steklenice za pijačo, ki jih je A. M. Seeger želel vrniti dobavitelju s sedežem v kraju Esslingen am Neckar. Prazna embalaža ni izvirala iz zasebne porabe A. M. Seegerja, pač pa iz njegove poslovne dejavnosti.

15 Amtsgericht Stuttgart je menilo, da gre pri tem za dve kršitvi, in sicer na podlagi člena 8(1), točka 2(b), FPG in na podlagi člena 23(2), točki 1 in 11, FPV, in je A. M. Seegerju s sodbo z dne 17. marca 2009 naložilo globo 200 EUR.

16 To sodišče je glede tega ugotovilo, da prevoz ni glavna dejavnost A. M. Seegerja, temveč se ta opravlja v njegovi trgovini, kjer predvsem sprejema stranke in jim streže, dostava na dom pa je le dodatna storitev, ki se opravlja enkrat tedensko. Po mnenju tega sodišča se prevozi za nakup pijač in vračilo prazne embalaže ne opravljajo dnevno in zahtevajo bistveno manj časa kot prodaja v trgovini.

17 Amtsgericht Stuttgart je zavrnilo uporabo izjeme iz člena 18(1), točka 4(b), FPV, ker prazna embalaža, ki se prevaža, ni „material“ v smislu te določbe, saj ni vključena v postopek predelave, ampak jo je treba obravnavati kot blago, ki je namenjeno prodaji.

18 A. M. Seeger se je zoper sodbo z dne 17. marca 2009 pritožil na Oberlandesgericht Stuttgart, pri čemer je navedel, da v tej zadevi cilj Uredbe št. 561/2006, ki je zagotovitev varnosti cestnega prometa in ureditev konkurence, ne nasprotuje široki razlagi pojma „material“ iz člena 13(1)(d), druga alinea, te uredbe.

19 Državno tožilstvo v Stuttgartu je predlagalo, naj se postopek prekine in na Sodišče naslovi vprašanje za predhodno odločanje, saj je treba na vprašanje, ali omenjeni pojem „material“ zajema tudi steklenice za pijačo in prazno embalažo trgovca s pijačami, odgovoriti na podlagi prava Unije.

20 Oberlandesgericht Stuttgart v zvezi s tem poudarja, da je Sodišče vprašanje, kako je treba razlagati pojem „material“ v smislu člena 13(1)(g) Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 z dne 20. decembra 1985 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom (UL L 370, str. 1), ki je bila z 11. aprilom 2007 razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 561/2006, obravnavalo le v sodbi z dne 17. marca 2005 v zadevi Raemdonck in Raemdonck-Janssens (C-128/04, ZOdl., str. I-2445). Meni, da – ob upoštevanju besedila, konteksta in namena te določbe, ki je povzeta v členu 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006 – iz te sodbe ni mogoče jasno sklepati, da je treba šteti, da pojem „material“ v smislu te določbe zajema tudi prazne steklenice, to je embalažni material trgovca s pijačami.

21 Po mnenju predložitvenega sodišča je taka široka razlaga pojma material sprejeta tako v nacionalni sodni praksi kot tudi v doktrini. Kljub temu Oberlandesgericht Stuttgart navaja, da embalažni material ni osrednjega pomena za dejavnosti trgovca z vinom in pijačami v smislu, da bi se ta storitvena dejavnost z njim opravljala, kot je to veljalo za gradbeni material ali stroje iz zgoraj navedene sodbe Raemdonck in Raemdonck-Janssens. Obenem pa naj zadevni prevozi v postopku v glavni stvari ne bi bili v nasprotju s cilji Uredbe št. 561/2006.

22 Zato je Oberlandesgericht Stuttgart prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje za predhodno odločanje:

„Ali je mogoče pojem ‚material' iz člena 13[(1)](d), druga alinea, Uredbe […] št. 561/2006 […] razlagati tako, da v ta pojem spada tudi embalažni material, kot so prazne steklenice za pijačo, ki jih prevaža trgovec z vinom in pijačami, ki ima trgovino, enkrat na teden dostavlja vino in pijače svojim strankam ter pri tem zbira prazno embalažo, da bi jo vrnil svojemu grosistu?"

Vprašanje za predhodno odločanje

23 Da bi odgovorili na to vprašanje za predhodno odločanje, je treba najprej ugotoviti, da je Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Raemdonck in Raemdonck-Janssens že razlagalo pojem „material", ki je bil takrat naveden v členu 13(1)(g) Uredbe št. 3820/85.

24 Glede na to, da Uredba št. 561/2006 ni bistveno spremenila pogojev, v katerih se uporablja izjema iz člena 13(1)(g) Uredbe št. 3820/85 – razen dodatnega pogoja, da največja dovoljena masa vozila ne sme presegati 7,5 tone, in pojasnila, da lahko voznik pri svojem delu prevaža tudi „stroje“ – se lahko razlaga iz zgoraj navedene sodbe Raemdonck in Raemdonck-Janssens, ki se nanaša na pojem „material“ iz te določbe, enako uporabi tudi za pojem „material“ iz člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006.

25 Iz omenjene sodbe izhaja, da je treba pojem material razumeti v širšem smislu kot pojem oprema, saj prvi pojem obsega predmete, ki so potrebni ali se uporabljajo pri delu voznika zadevnega vozila, in lahko tako vključuje sestavne dele končnega izdelka, ki ga mora ta voznik izdelati, ali delo, ki ga mora opraviti. Iz tega izhaja, da gre za material, če je namenjen uporabi ali pa je potreben za izdelavo, spremembo ali predelavo druge stvari, ne gre pa za material, če se ga samo prevaža zaradi dostave, prodaje ali uničenja. Ker je bil material že predelan, ne pomeni blaga, ki ga je njegov uporabnik namenil prodaji.

26 Glede tega je treba ugotoviti, da trgovec z vinom in pijačami, kot je A. M. Seeger, prazne steklenice le prevaža. Te steklenice, kot pravilno navajata vlada Združenega kraljestva in Evropska komisija v svojih stališčih, namreč niso predmet, ki je nujen za opravljanje njegove glavne dejavnosti. Prazne steklenice, ki jih prevaža A. M. Seeger, se niti ne obdelajo, niti ne predelajo, niti se ne dodajo k drugemu izdelku, niti se ne uporabijo pri opravljanju dejavnosti. Te steklenice niso potrebne kot sestavni deli, surovine ali sestavine katerega od izdelkov, ki jih izdeluje tak trgovec, ali za dela, ki jih opravlja. Nazadnje, te steklenice niso niti aparati niti orodja, ki so nujni za izdelavo kakega izdelka.

27 Poleg tega, čeprav je res, da se zadevne prazne steklenice v postopku v glavni stvari uporabljajo v tržne namene in da A. M. Seeger zaradi gospodarnosti, torej zaradi popolnoma subjektivnih razlogov, najverjetneje nima druge izbire, kot da jih sam pobere pri svojih strankah, ta okoliščina ne zadostuje, da bi se štelo, da spadajo v okvir pojma „material“ v smislu člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006.

28 Tako razlago pojma „material“ potrjuje sistematična razlaga vseh izjem iz člena 13(1) Uredbe št. 561/2006.

29 V tej določbi so predvidene izjeme od pravil iz členov od 5 do 9 te uredbe, med drugim za vozila, ki se uporabljajo za odvažanje mleka s kmetij in za vračanje cistern za mleko, in za vozila, ki se uporabljajo pri zbiranju in odstranjevanju gospodinjskih odpadkov od vrat do vrat.

30 Glede tega je treba ugotoviti, da razlaga pojma material, ki jo zagovarja A. M. Seeger, zajema tudi embalažo in prazne shranjevalne posode, tako da bi bile vključene tudi zgoraj navedene posamične izjeme, ki tako postanejo v bistvenem delu ali celo v celoti brezpredmetne. Če bi imel zakonodajalec Unije namen, da uveljavi splošno izjemo za vsa vozila, ki prevažajo predmete, povezane z opravljanjem poklica, člen 13(1) Uredbe št. 561/2006 pri določanju izjem ne bi bil omejen na posamične skupine prevoženih predmetov, temveč bi bili kot izjema preprosto navedeni predmeti, ki so povezani z opravljanjem poklica.

31 Poleg tega bi bila posledica razlage pojma material, ki jo zagovarja A. M. Seeger, ta, da bi bilo ta pojem težje, če ne nemogoče, razlikovati od pojma blaga, ki je v Uredbi št. 561/2006 večkrat omenjen, zlasti v členih 2(1)(a), 4(a) in 10(1) te uredbe.

32 Uporaba izjeme iz člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006 je namreč odvisna zlasti od vrste prevoženega blaga in se ne nanaša na vse vrste blaga, tudi če so drugi pogoji, ki so navedeni v tej določbi, izpolnjeni. Zato se pojmi „material“, „oprema“, in „stroji“ nujno nanašajo le na del blaga, katerega prevoz spada na področje uporabe te uredbe. Iz tega izhaja, da je s to omejitvijo izključeno tako trgovsko blago v pravem pomenu kot blago, ki se preprosto prevaža iz enega kraja v drugega, ne da bi bilo obdelano, predelano ali uporabljeno pri izvajanju neke dejavnosti. V nasprotnem primeru s pojmom material ne bi bilo mogoče omejiti uporabe izjem iz člena 13(1) te uredbe glede na določeno vrsto prevoženega blaga, kar bi izbrisalo vse razlike med pojmoma material in blago.

33 Poleg tega je treba spomniti tudi, da je treba glede na to, da člen 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006 vsebuje izjemo od pravil iz členov od 5 do 9 te uredbe, pogoje za uporabo tega člena razlagati ozko.

34 Glede tega je treba poudariti, da bi, če bi bila sprejeta razlaga pojma material, ki jo zagovarja A. M. Seeger, izjema iz člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006 načeloma zajemala vse predmete, ki so povezani z opravljanjem poklica, kar bi bilo v nasprotju s ciljema te uredbe, to je z izboljšanjem delovnih pogojev osebja v sektorju cestnega prometa in varnosti v cestnem prometu.

35 Poleg tega bi bila taka razlaga tudi v nasprotju z zahtevo iz člena 13(1) te uredbe, ker bi bila posledica te razlage, da, na eni strani, veliko število voznikov ne bi bilo več upravičeno do varstva njihovih delovnih pogojev po Uredbi št. 561/2006.

36 Na drugi strani bi lahko taka razširitev izjeme iz člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006 povzročila, da bi številna vozila vozili vozniki, ki bi tako lahko zakonito dolgo časa vozili brez počitka, kar bi lahko resno ogrozilo cilj izboljšanja varnosti v cestnem prometu.

37 Glede tega je treba tudi ugotoviti, da je namen Uredbe št. 561/2006 v skladu z drugim stavkom njenega člena 1 zlasti pospeševanje boljše prakse izvrševanja držav članic v sektorju cestnega prevoza in v skladu z njeno uvodno izjavo 4 vzpostavitev „jasnejših in enostavnejših pravil, ki jih bodo sektor cestnega prevoza in nadzorni organi lažje razumeli, razlagali in uporabljali“.

38 Zato bi lahko razširitev izjeme, ki je določena v členu 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006 ustvarila negotovost v sektorju cestnega prometa in pri javnih organih, ki so zadolženi za izvajanje pravil v tem sektorju, in bi lahko povzročila težave pri razlagi, uporabi, izvrševanju in nadzoru teh pravil. To pa bi bilo v nasprotju ne samo s predpisi, omenjenimi v prejšnji točki, temveč bi lahko ogrozilo tudi učinkovito in enotno uporabo pravil o času vožnje in času počitka iz uvodne izjave 13 te uredbe.

39 Nazadnje, tudi argumenta A. M. Seegerja, da je na podlagi nacionalnih predpisov o embalaži, katerih cilj je varstvo okolja z uporabo povratnih steklenic in s katerimi je bila zato uvedena kavcija na nekatere ustekleničene pijače, zavezan k sodelovanju v sistemu vračanja steklenic, tako da je prevoz praznih steklenic nujen za njegovo poslovno dejavnost, ni mogoče sprejeti.

40 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da obveznost, ki izhaja iz nacionalnih predpisov na področju varstva okolja, tudi če ti predpisi prenašajo obveznost, ki je določena v neki direktivi, ne zadostuje za to, da bi bile prazne steklenice, ki jih prevaža trgovec z vinom in pijačami, vključene v pojem „material“ v smislu člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006. Poleg tega bi bilo mogoče ta argument sprejeti le, če bi A. M. Seeger prevažal izključno prazne steklenice, za katere je veljala kavcija, kar pa iz spisa, ki je bil predložen Sodišču ne izhaja.

41 Glede na zgoraj navedeno je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba pojem „material“ iz člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe št. 561/2006 razlagati tako, da v ta pojem ne spada embalažni material, kot so prazne steklenice, ki jih prevaža trgovec z vinom in pijačami, ki ima trgovino, enkrat na teden dostavlja vino in pijače svojim strankam ter pri tem zbira prazno embalažo, da bi jo vrnil svojemu grosistu.

Stroški

42 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Pojem „material“ iz člena 13(1)(d), druga alinea, Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom in spremembi uredb Sveta (EGS)

št. 3821/85 in (ES) št. 2135/98 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 je treba razlagati tako, da v ta pojem ne spada embalažni material, kot so prazne steklenice, ki jih prevaža trgovec z vinom in pijačami, ki ima trgovino, enkrat na teden dostavlja vino in pijače svojim strankam ter pri tem zbira prazno embalažo, da bi jo vrnil svojemu grosistu.

Podpisi